

ماده ۱- کلیه افراد ایرانی با تحصیلات فوق دیپلم و بالاتر که پس از تاریخ ۱۳۶۷/۴/۱ از مراکز آموزش عالی گروه پزشکی در داخل یا خارج از کشور فارغ التحصیل شده یا می شوند و خدمت آنان از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مورد نیاز اعلام میگردد، مکلفند حداکثر مدت ۲۴ ماه اول پس از فراغت از تحصیل خود را در داخل کشور و در مناطق مورد نیاز وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تشکیلات تابعه آن خدمت نمایند

تبصره ۱- مدت خدمت در مقطع کاردانی یکسال می باشد

تبصره ۲- مدت فوق برای کمتر از دو سال برحسب محرومیت نقاط به تفصیل آیین نامه ای خواهد بود که به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید .

تبصره ۳ - کسانی که خدمت موضوع این قانون را به انجام رسانیده، همچنین کسانی که دارای پرونده دائم پزشکی بوده یا واجد شرایط دریافت پروانه دائم باشند و با دریافت مدرک تحصیلی جدید مشمول خدمات موضوع این قانون نمی باشند .
تبصره ۴ -پزشکان عمومی ذکور مشمول این قانون و قانون پیام آوران بهداشت موظفند حداقل یکسال خدمات قانونی را در مراکز بهداشتی و درمانی روستاها و بخشهای کشور انجام دهند .

تبصره ۵- مستخدمین رسمی دولت و کادر ثابت نیروهای مسلح و اعضاء هیئت علمی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و تحقیقاتی خدمات موضوع این قانون را در نقاط مورد نیاز سازمان زیربط به شرط داشتن واحدهای بهداشتی، درمانی انجام خواهند داد .
ماده ۲- همسران و فرزندان شهداء، آزادگان، مفقودین جنگ تحمیلی، یک نفر برادر یا خواهر شهید یا مفقود، برادران و خواهران دو شهید یا بالاتر، آزادگان و جانبازان انقلاب اسلامی بالای ۲۵٪ مادرانی که حضانت فرزند خود را به عهده دارند و نیز تک فرزند خانواده از انجام خدمات موضوع این قانون معاف هستند و در صورت تمایل افراد مذکور و نیاز وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی این گروه می توانند از مزایای این قانون بهره مند شوند .

ماده ۳- مدت خدمت دوره ضرورت و دوره احتیاط مشمولان این قانون که در حرفه پزشکی انجام شوند از کل خدمت مقرر در این قانون کسر می گردد .

ماده ۴- مشمولان این قانون مکلفند حداکثر یک ماه بعد از فراغت از تحصیل یا اعلام ارزشیابی مدرک تحصیلی خارج از کشور به منظور تعیین وضعیت از لحاظ شمول موضوع این قانون خود را به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معرفی نمایند .
ماده ۵- مشمولان این قانون مادامی که خدمات قانونی را شروع ننموده یا معافیت اخذ نکرده باشند مجاز به دخالت در امور پزشکی نمی باشند .

ماده ۶- تحویل مدرک تحصیلی و ریز نمرات و صدور هرگونه تاییدیه تحصیلی و گواهینامه برای مشمولانیکه خدمت موضوع این قانون را انجام نداده یا معافیت دریافت ننموده باشند ممنوع است .

تبصره :کسانیکه برای ادامه تحصیل با هزینه شخصی در دانشگاههای معتبر مورد تایید در خارج از کشور در رشته های مورد نیاز کشور احتیاج به مدارک تحصیلی داشته باشند، با سپردن تضمین کافی مبنی بر انجام خدمات قانونی پس از فراغت از تحصیل مدارک تحصیلی و گواهی موقت طبابت دریافت خواهند داشت .

ماده ۷- فارغ التحصیلان سهمیه مناطق ۲ و بالاتر و مناطق محروم آزمونهای سراسری سنوات بعد از انقلاب فرهنگی موظفند تعهدات خود را براساس آیین نامه ای که به تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد رسید، انجام دهند .

ماده ۸ - مضمولین قوانین قبلی خدمات پزشکان که به دلیل موجه خدمات خود را طبق ضوابط مربوط انجام نداده اند مضمولین این قانون خواهند بود .

ماده ۹ - فارغ التحصیلان خارج از کشور که از مزایای ارزی بهره مند نشده اند، از شمول این قانون مستثنی بوده و چنانچه از گروه دارای پروانه باشند طبق ضوابط، پروانه دائم پزشکی دریافت خواهند نمود .

تبصره ۱- کسانیکه از ارز دولتی استفاده نموده اند با توجه به مدت استفاده از ارز دولتی خدمات دولتی موضوع این قانون و تعهدات مربوطه را انجام خواهند داد .

تبصره ۲- کسانیکه در حین تحصیل رشته های علوم پزشکی وارد کشور شده و تحصیلات خود را تا فارغ التحصیلی در داخل کشور ادامه می دهند در صورتیکه هزینه تحصیل خود را بپردازند و از مزایای ارزی دولت بهره مند نگردیده باشند برای باقی مانده دوره تکمیلی نیاز به انجام خدمات قانونی نخواهند داشت .

ماده ۱۰- خدمات قبلی مضمولین قانون خدمت خارج از مرکز پزشکان و دندانپزشکان و داروسازان به قوت خود باقیست و جزء خدمات موضوع این قانون محسوب می گردد .

ماده ۱۱ - مضمولان این قانون از لحاظ حقوق و مزایا و امور رفاهی (مرخصیهای استحقاقی، استعلاجی، بدون حقوق، پاداش، کمکهای غیرنقدی و بیمه عمر، درمان و حادثه و سایر مزایا تابع قوانین و مقررات استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت می باشد و چنانچه به دستگاه دیگر معرفی گردند که دارای مقررات استخدامی خاص می باشند تابع ضوابط حقوقی و رفاهی آن دستگاه خواهند بود .

تبصره ۱- مضمولان این قانون که به طور تمام وقت و بدون کار انتفاعی خصوصی خدمت می نمایند، چنانچه از گروه دارای پروانه باشند در مقابل دو نوبت کار موظف از حقوق و مزایا، اضافه کاری و حق محرومیت از مطب آیین نامه اجرایی که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین خواهند نمود، استفاده می نمایند و در صورتیکه از گروه بدون پروانه باشند، از مزایای دو نوبت کار موظف (کار و اضافه کار) بهره مند می گردند .

تبصره ۲- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می تواند مضمولان موضوع این قانون را در صورت نیاز با اولویت مناطق محروم و نیازمند در حین خدمت بدون اخذ مجوزهای مربوطه به استخدام پیمانی یا رسمی دستگاه مربوطه درآورند .

ماده ۱۲- مضمولان این قانون که به سن بالای ۴۵ سالگی رسیده باشند، از انجام خدمات موضوع این قانون معاف می باشند .
ماده ۱۳ -بهداشتکاران دهان و دندان و کاردانهای بهداشت خانواده و مبارزه با بیماریها، تابع ضوابط مقرر در قوانین خاص مربوطه به خود میباشد .

ماده ۱۴ -به منظور تربیت پزشک متخصص مورد نیاز مناطق محروم و نیازمند کشور ، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است به هنگام پذیرش دستیار تخصصی، سهمیه های جداگانه ای را برای مناطق محروم و نیازمند کشور اختصاص دهد .دستیاران تخصصی استفاده کننده از سهمیه مذکور موظفند پس از انجام دوره تخصص، برابر طول دوره تخصص به عنوان خدمات قانونی موضوع این قانون در نقاط مربوط انجام دهند. و پس از انجام خدمات مذکور پروانه دائم دریافت خواهند نمود .

تبصره ۱- دستیاران استفاده کننده از سهمیه موضوع این ماده که دارای پروانه دائم پزشکی هستند، نصف مدت دوره تخصصی با احتساب ضرایب مربوط در نقاط مذکور خدمت خواهند نمود .

تبصره ۲- دستیاران تخصصی موضوع ماده فوق موظفند قبل از شروع دوره دستیاری تعهد ثبتي لازم جهت خدمت در نقاط مربوط به دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بسپارند .

تبصره ۳- قانون نحوه تامین هیات علمی مورد نیاز دانشگاهها و موسسات آموزش عالی به قوت خود باقیست .
ماده ۱۵- قانون تامین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی و اصلاحات آن به قوت خود باقی است و انجام خدمات موضوع این قانون به عنوان قسمتی از تعهدات موضوع قانون مزبور محسوب خواهد شد .

ماده ۱۶- آیین نامه اجرایی این قانون توسط وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی حداکثر ظرف ۲ ماه تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران به مرحله اجراء گذاشته خواهد شد .

ماده ۱۷- کلیه قوانین مغایر با این قانون لغو می گردد .

آیین نامه اجرایی قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان

ماده ۱- مشمولان قانون عبارتند از :

الف- گروه پزشکی شامل پزشک، دندانپزشک، داروساز، دکتری علوم آزمایشگاهی و متخصصان رشته های مذکور .
ب -گروه پیراپزشکی و رشته های وابسته شامل فارغ التحصیلان کاردانی و بالاتر در رشته های مامایی، پرستاری، رادیولوژی ، علوم آزمایشگاهی ، رشته های مختلف بهداشتی ، اتاق عمل، هوشبری، تغذیه، شنوایی سنجی، بینایی سنجی، گفتار درمانی، کاردرمانی، فیزیوتراپی، ضبط آمار و مدارک پزشکی، رشته های مربوط به علوم پایه پزشکی، آمار زیستی، خدمات اجتماعی و مددکاری و روانشناسی بالینی، پروتز دندان .

ماده ۲- مناطق مورد نیاز ماده ۱ قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان مصوب ۱۳۷۵ (که از این پس قانون نامیده می شود) و رشته های مربوط، همچنین گروههای مازاد بر نیاز در ابتدای هرسال توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و اعلام خواهد شد .
ماده ۳- توزیع فارغ التحصیلان گروههای پزشکی و پیراپزشکی در مناطق مورد نیاز با اولویت مناطق محروم با نظر کمیسیونی است که اعضای آن توسط وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می شود .

ماده ۴- کاردانهای مبارزه با بیماریها و بهداشت خانواده و بهداشت کار دهان و دندان بر اساس قانون مربوط، انجام وظیفه خواهند کرد .
ماده ۵- در مورد بانوان مشمول قانون ملاک احراز ازدواج و تاریخ آن، مندرجات شناسنامه زوجین است .
ماده ۶- مراجع صدور گواهی پایان خدمات مشمولان قانون توسط وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین خواهد شد .
ماده ۷- با مشمولان بیمار طبق نظر شورای عالی پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رفتار خواهد شد .
ماده ۸ در جهت اعمال ضوابط ماده ۴ قانون مراکز آموزش موظفند تاریخ فراغت از تحصیل دانشجویان را به اداره کل فارغ التحصیلان اعلام کرده، مراتب به نحو مقتضی به اطلاع آنها برسانند .

ماده ۹- خدمات بانوان متاهل فارغ التحصیلان بعد از تاریخ ۱۳۶۰/۳/۴ که به تبعیت از همسر و با کسب پروانه خاص یا مجوز از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا بهداری در مناطق غیر مجاز انجام وظیفه کرده اند قابل محاسبه می باشد .
ماده ۱۰- ملاک احراز استخدام رسمی، معرفینامه دستگاه ذیربط و آخرین حکم استخدامی رسمی کارمند است .
تبصره :این قبیل مستخدمان رسمی دولت، در صورتی می توانند از تسهیلات پیش بینی شده در قانون استفاده کنند که دارای مراکز بهداشتی و درمانی مجاز باشند .

ماده ۱۱- در اجرای ماده ۲ قانون، مرجع صدور گواهی برای خانواده شهدا، بنیاد شهید انقلاب اسلامی مرکز، برای جانبازان، بنیاد جانبازان انقلاب اسلامی مرکز، برای آزادگان، ستاد کل رسیدگی به امور آزادگان مرکز، برای تک اولاد خانواده، گواهی ثبت احوال محل می باشد. ماده ۱۲- دستیارانیکه به استناد ضوابط قانونی متعهد خدمت می شوند با انجام تعهدات قانونی مجاز به دریافت گواهی پایانی و پروانه دائم خواهند بود.

ماده ۱۳- در مورد اعمال ضریب مناطق محروم، جدول موضوع تصویب نامه شماره ۳۴۰۹۷/ت، ۵/۲۴۲۴۳ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲ ملاک عمل خواهد بود.